

Op 24 september was het onderwerp noordelijke vuurstenen. Zoals eerder betoogd zijn noordelijke en zuidelijke vuurstenen lang niet altijd te onderscheiden. Er zijn vindplaatsen met een onverdacht noordelijke inhoud zoals de Munsterlander grindrug bij Neuenkirchen en Haddorf, in keileemafzettingen, de Oostzeekust, Sleeswijk-Holstein, Denemarken en Zuid-Zweden. Op vindplaatsen met een gemengd gezelschap van noordelijke en zuidelijke vuurstenen kan een fossiel soms uitkomst bieden, maar dat is het dan ook wel. Conny, Rob en Jaap hadden materiaal meegenomen.

De vondsten stammen uit het krijt en het danien van Denemarken en Zuid-Zweden.

Getoond werden allerlei zeeëgels, soms nog gedeeltelijk in de vuursteen: met soorten als *Echinocorys*, *Galerites*, *Gautheria*, *Diplodetus*, *Cardiaster* en *Phymosoma*. Zeker uit het danien stammen de zeeëgels *Linthia danica*, de *Brissopneustis danicus* en de *Tylocidaris* soorten.

Verder vuurstenen met plaatjes van zeeëgels zoals *Stereocidaris*, *Temnocidaris* en *Echinocorys*. Afdrukken van zeeëgelstekels in de vuursteen zowel van reguliere als irreguliere zeeëgels.

Bijzonder was ook een vuursteenoester waarin een eveneens vuurstenen zeeëgel een schuilplek had gevonden.

Getoond werden diverse vuurstenen lamellibranchiaten en brachiopoden, waarvan een oester met Buchse kiezelringen. Veel vondsten met bryozoën, waaronder een lichtgele van Wieringen, waarschijnlijk uit het danien.

Aan sponzen een aantal *Plinthospella*'s, de ronde rammelspons waarvan de meegebrachte exemplaren ook echt rammelden. Jaap toonde een tweetal augurksponzen, de *Aulaxinia*'s een kleintje met een lengte van 16 mm en een grote met een lengte van 14 cm. Enkele vondsten van vuursteen met een oranje kleurige belemniet, Rob toonde een bijzonder exemplaar waarin de belemniet aangeboord was door de spons *Cliona*. De boorgangen waren vervolgens vol kiezel gelopen. Daarna was de belemniet, bestaande uit calcië, opgelost. De boorgangen waren achter gebleven. Dan nog enkele vuurstenen met stengeldelen van zee-lijes, vuurstenen met de solitaire koraal *Parasmilia excavata*. Een vuursteen uit de Saltholmkalk met het takvormige koraal *Moltkia isis*, en als klapstuk in de koralenvondsten een koloniekoraal, gevonden door Rob in Neuenkirchen, misschien een *Astreopora*, maar daar zijn we niet zeker van. Een tweede zeldzame vondst is een arm van een zeester, gedetermineerd als *Metopaster*.

Tot slot nog een vuursteenbreccie uit Denemarken en een witgestippelde vuursteen uit de buurt van Kristianstad in Zuid-Zweden, ook wel Hanaskog vuursteen genoemd.

koloniekoraal in vuursteen met
zijaanzicht op de koralietbuizen
soort: in.det, vml *Astreopora*
vindplaats: Neuenkirchen Dld
ouderdom: boven-krijt
collectie: R.v.d.Vlekkert

Zelfde koraal als hier boven nu
met de koralieten in
bovenaanzicht.

Literatuur:

- Fossilien sammeln in Südkandinavien door Palle Gravesen
- Het Keienboek 6-druk door P. van der Lijn
- Elseviers zwerfstenen Gids door W.Tj. Hellinga
- Geologie und paleontologie: Niedersachsen zwischen Harz und Heide door F.J. Krüger
- Eiszeitliche Sedimentärgeschiebe: Fossilien aus dem Münsterlander Kieszandzug door de Sammlergemeinschaft Rheine-Enschede
- Fossilien aus dem Campan von Hannover door de Arbeitskreis Paleontologie Hannover

J.D.